

VERONICA MICLE

Dragoste și poezie

1889

*Ale lui pentru mine
Ale mele pentru dânsul*

Viata poetei

EDITURA CARMINIS

CUPRINS

Cuvânt-înainte	5
----------------------	---

Viața Veronicăi Micle (de Octav Minar)	9
---	----------

I

O pagină introductivă	9
Nașterea Veronicăi Câmpeanu	12
Poeta își povestește amintirile din copilărie	13
La „Școala Centrală”	14
Poemul Dante	14
Note intime din viața liceală	16
Un bacalaureat romantic	17
Gura lumii	18
O căsătorie cu ani de suferințe morale	19
Muza și Poetul	20

II

Iașul de la 1870 până la 1880	22
Veronica și Eminescu.....	23
Părerile ce le avea poetul despre Junimea	24
Sub teiul de la Copou.....	31
Două scrisori	32
O poezie inedită de Veronica Micle	34
Rolul lui Maiorescu în această iubire	34

III

Eminescu, Alecsandri și Veronica	40
O scrisoare care lămurește de ce Eminescu n-a fost prieten cu Alecsandri	43
Veronica explică poetului intriga Corneliiei Emilian	45
Ștefan Micle despre Eminescu.....	46
O scrisoare și o poezie trimisă Veronicăi de Eminescu din ospiciul de alienați de la Mănăstirea Neamțului	48
Iubire și nebunie.....	50

IV

Calvarul unei iubiri.....	54
Veronica Micle este împiedicată de Henriette Eminovici și Cornelia Emilian să-l vadă pe Eminescu în Botoșani ...	57
O corespondență plină de invidie și răutate.....	58
Cum reușește Veronica să plece cu Eminescu la București.....	59
Câteva luni de fericire. Moartea poetului.	64

V

Veronica se retrage la Mănăstirea Văratec	66
Vedenii străinii tulbură somnul poetei	68
Puterea amintirilor.....	68
Ultimele poezii	69
Ce spune maica Fevronia Sârboaică despre Veronica	74
Moartea poetei	76

VI

Sinceritatea lui Eminescu în această iubire.....	77
Încurajată de Hasdeu.....	78
Prin Lamartine vorbește Veronica poetului îndrăgostit	80
Concluzii	83
Albumul „Dragoste și poezie“.....	84

Dragoste și poezie	87
<i>Poetului iubit</i>	<i>89</i>
<i>La portretul unui poet</i>	<i>90</i>
<i>Pe-al meu gând</i>	<i>92</i>
El către mine	93
El către mine	95
În cenușă.....	96
Fugi.....	97
El către mine	98
Eu către dânsul.....	99
El către mine	100
Știu c-amorul tău.....	101
Când noaptea e adâncă.....	102

<i>Pe ceruri.....</i>	103
<i>El către mine</i>	104
<i>Pasăre cu pene albastre.....</i>	105
<i>Eu către dânsul.....</i>	106
<i>Și ura și iubirea.....</i>	108
<i>El către mine</i>	109
<i>El către mine</i>	110
<i>Aș vrea să viu</i>	111
<i>Ah, du-te</i>	112
<i>El către mine</i>	113
<i>Ar fi destul</i>	114
<i>El către mine</i>	115
<i>Moarte, fugi.....</i>	116
<i>Aubade.....</i>	117
<i>El... Eu... El.....</i>	118
<i>Tristă de ce-i</i>	119
<i>Eu către dânsul.....</i>	120
<i>Ai plecat.....</i>	121
<i>El către mine</i>	122
<i>Și pulbere, țărână</i>	123
<i>Dintre sute de catarge... ..</i>	125
<i>Că mi-ar zdrobi suspinul.....</i>	126
<i>El către mine</i>	127
<i>Prevestiri.....</i>	128
<i>El către mine</i>	129
<i>Sufletului meu.....</i>	130
<i>Când îmi plec</i>	131
<i>El către mine</i>	132
<i>Am plecat.....</i>	133
<i>El către mine</i>	134
<i>De-ai ști</i>	135
<i>Dor din trecut</i>	136
<i>El către mine</i>	137
<i>Povestea lăcrămioarelor.....</i>	138
<i>Luminează-n ceruri luna</i>	139
<i>El către mine</i>	140
<i>Eu către dânsul.....</i>	141
<i>El către mine</i>	142
<i>Dojana.....</i>	143
<i>El către mine</i>	144
<i>Iertare.....</i>	145

El către mine	146
Amintire	147
El către mine	149
Povestea rozei	150
Povestea crinului	151
Ah! Fugi	152
De ce?	153
Invocare	154
Cu gândul	155
Scrisoare	156
El către mine	157
De dorul tău	158
Și dacă un dor	159
Regret	159
Portretul	160
Singură	161
Sunt lăcrămioarele-nflorite	162
Indiferență	163
Străin îmi ești	164
De ce-ți mai numeri anii	165
De pe țârmurile lumii	165
Lumea mare	166
Drag mi-ai fost	166
M-am gândit cu drag la tine	167
Răzbunare	167
Plângeai	168
Zadarnic	168
Lacrimi	169
Lacrimi și lacrimi	170
Icoana ta	171
Iubirea care moare	172
Durere	173
Șterge-ți lacrima	173
S-a stins	174
Uitare	174
Singurul noroc	175
Să știi că oriunde	175
S-a pus vâlul de uitare	176
A murit iubirea	177
Rime la un amic	178
Raze de lună	179

Viața Veronicăi Micbe

de Octav Minar

I

O pagină introductivă

Dacă cercetăm trecutul, vom vedea că femeile noastre – din colibe până la palatele voievodale – au dat dovezi de inteligență și talent în toate direcțiile: politice, sociale, artistice și literare; ca mame, iubindu-și căminul, crescând copii în legea străbună, neuitând să înflăcăreze în clipe de restriște pe bărbații lor care se duceau să-și apere „nevoile și neamul”. Când liniștea și pacea înviorau din nou colțurile tulburate de năprasnica bejenie, în loc de odihnă și trândăvie, româncea își torcea aleanul în fire de borangic, țesând lucruri casnice de o finețe și un desen artistic în fața cărora vremea de azi stă uimită. Domnițele și jupânesele, imitând hărnicia și dragostea poporului pentru decorarea căminului, caută și ele să-și orânduiască palatele și conacurile lor cu obiecte care cuprind admirabile motive de artă românească. De altfel, numai această parte de idealism artistic mai purifică atmosfera de intrigi din viața socială și politică, unde și femeile jucau un rol destul de însemnat.

Secolul al XIX-lea aduce însă o schimbare în viața româncei. O viață literară intensă înlocuiește ocupațiile casnice. Saloane literare, cu teatru și

muzică... Iată o serie de noi ocupații care prefac viața femeii. O vedem că încearcă să scrie literatură; traduce și joacă diferite piese; cântă în concerte publice românești, franțuzești și chiar alcătuieste coruri de operă; pictează; în fine, părăsește cu totul vechile ocupații pentru a se destina cu pasiune unei vieți artistice și literare serioase. Secolul al XIX-lea a dat literaturii și artei românești o serie de poete și artiste, din care unele vor figura cu demnitate în paginile istoriei: Elena și Hermiona Asachi, soția și fiica lui Gheorghe Asachi; Dora d'Istria (pseudonimul literar al Elenei Ghica), nepoata domnitorului Grigore Ghica; Iulia Hasdeu și Veronica Micle. Iată câteva nume însemnate, care ar face cinste oricărui popor. Unele, scriind și-n franțuzește, au dat prilej străinilor să ne cunoască mai bine. Mistral, poetul provensal, citind scrierile postume ale Iuliei Hasdeu, i-a scris tatălui ei la 22 octombrie 1889: „Oricât de neterminate ar fi aceste opere postume, te uimește cu drept cuvânt forma lor, atât de firească și așa de perfectă, ideile atât de drepte și atât de profunde în toate lucrurile. Ce suflet dumnezeiesc! Ce adorabilă nevinovăție, bunăoară, e în bucata intitulată *Credo*. Toate inspirațiile acestea, oricare din ele, pe lângă farmecul lor lăuntric, mai au în ele și melancolia suavă a florilor călcate de car, despre care vorbește Virgiliu. După ce ai răsfoit cele trei volume, adevăratul culcuș de nisip curat în care pepitele de aur abundă, rămâi cu impresia ce-ți lasă săpăturile acelea norocoase în care descoperi, în Grecia sau la poalele Vezuviului, resturi de statui ce te fac să regreti amarnic părțile care lipsesc“.

Am stăruit mai mult asupra Iuliei Hasdeu fiindcă viața ei atât de scurtă și de nenorocită are ceva analog sufletește cu viața poetei Veronica Micle.

Amândouă idealizaseră până la dumnezeire *iubirea*, pe care în versurile lor caută să o depărteze cât mai mult de tina omenească.

Iulia Hasdeu, în așteptarea Făt-Frumosului visat în nopțile de veghe, scria cu îngrijorare:

„L'âme est tout; c'est le doigt de Dieu sur la nature,
L'âme ne peut mourir.

Et le flot qui murmure,

Et les bois, et les monts, et l'univers, un jour,

Peut-être ne seront qu'ombre et que fumée;

Mais nos âmes vivront toujours, ma bien aimée,

Rendant éternel amour.“

Veronica Micle, găsină în Eminescu numai modelul, l-a cântat toată viața în versuri de un lirism înduioșător, aducând astfel un prinos de nobilă admirație iubirii:

„Nu ești tu acela care mi-ai dat inimei mahnire;

Nu te măguli cu gândul că te-am plâns sau
te-am iubit.

Ai fost numai întruparea unei clipe ce-n neștire

Mișcă sufletul și-l leagă de un dor nemărginit.

Și dacă a fost durere și dacă mai sufăr încă,

Nu ești tu a lor pricină, nu ești tu cel vinovat,

E de vină al meu suflet, e simțirea mea adâncă

Căci a mea este iubirea, tu-aștepți clipa ce-a zburat“.

Studiind istoriograficește viața Veronicăi Micle, după alte scrisori și însemnări inedite, voi completa ceea ce altădată schițasem în volumul *Cum a iubit Eminescu*. Iubirea poetului pentru Muza sa a fost o lungă luptă de învinuiri sentimentale, de ciocniri sufletești, din ale căror scânteii au luat naștere cele mai frumoase poezii lirice românești.